

Asia: VN/558/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden uudelleen järjestämistä koskevaksi lainsäädännöksi

Lakiesityksen luvut 2-12

Huomionne hallituksen esityksen luvusta 2 *Nykytila ja sen arviointi:*

Nykytila on arvioitu hyvin laajasti.

Suonenjoen kaupungin työllisyys- ja elinkeinopalveluiden sekä yhteistyökumppaneiden kanssa nykyinen yhteistyö on toiminut hyvin. Suonenjoen elinkeino- ja työllisyyspalvelussa ohjataan nyt asiakkaita henkilökohtaisella palvelulla, josta meillä on saavutettu hyviä tuloksia. Uuden palvelumallin asiakasprosessien siirtäminen ja velvoittavuus saattaa olla uhka työllisyyspalveluiden toteuttamiselle, resursseille ja asiakaslähtöiselle palvelulle.

Huomionne hallituksen esityksen luvusta 3 *Tavoitteet:*

Luonnoksessa ei ole asetettu tavoitteita realistisesti. Tavoitteiden asetanta on hyvin puutteellista ja se on uhka uudistuksen laadukkaalle toteuttamiselle. Uudistukselle täytyy asettaa määrälliset ja laadulliset tavoitteet, jotka vastaavat uudistuksen laajuutta. Ilman tavoiteasetantaa vaarana on, että uudistus on vain TE-palveluissa vaihtuu vain järjestäjä.

Uudistuksessa esitetyt tavoitteet eivät ole suhteessa uudistuksen kokoon. Tavoitteiden asetanta tulee tehdä huolellisesti ja siten, että ne laajuudeltaan vastaa uudistuksen laajuutta. Tämän koko luokan uudistukselle asetettu 7.000-10.000 henkilön työllisyysvaikutus on pieni. Uudistuksen kustannusvaikutukset tulee olemaan suuret ja uudistuksen toimeenpano ja sen henkilöstövaikutukset tulee olemaan todella suuret, joten uudistuksen tavoitteiden täytyy vastata siihen.

Työllisyyden kehittäminen ja muut tavoitteet ovat tärkeitä, joihin jo nykyisillä palveluilla pyritään. Työllisyyden kehittämiseen liittyy huoli osaavan työvoiman saatavuudesta. Eri aloilla kunnat mukaan lukien on nyt pula työvoimasta. Jatkossa joudutaan huolehtimaan muiden lakisääteisten velvoitteiden lisäksi kohtaanto-ongelmasta. Nyt kunnassa ja tulevalla hyvinvointialueella on pula työntekijöitä.

Tavoitteissa tulisi huomioida kunnan paikallistuntemus ja kunnan palveluekosysteemi, joita pystyttäisiin hyödyntämään. Paikallistuntemukseen liittyviä tärkeitä tekijöitä ovat yritysten, organisaatioiden, järjestöjen, kolmannen sektorin ja työnhakijoiden henkilökohtainen tunteminen.

Huomionne hallituksen esityksen luvusta 4.1 Keskeiset ehdotukset:

Työvoimapalvelujen järjestäminen voidaan Suonenjoen kaupungin mielestä tehdä usean kunnan yhteistyönä (järjestäjäkuntia lain mukaan yksi) mutta itse palvelut pitää tarjota lähellä työnhakijoita ja yrityksiä. Luonnoksessa on se hyvä, että TE-palvelut siirtyvät kuntien vastuulle. Kunnilla on erilaiset

ja uudenlaiset mahdollisuudet hoitaa työllisyyttä, jos järjestämisvastuun lisäksi uudistetaan asiakkaalle tarjottavia työllistämistä edistäviä palveluita sekä muutetaan asiakaspalveluprosessia asiakaslähtoisemmäksi

Julkisen liikenteen puuttuminen ja pitkät välimatkat aiheuttavat haasteita niin asiakastyölle kuin asiakkaiden työllistymiselle. Tietyillä alueilla asiakaspalvelu voi tarkoittaa jopa asiakkaan kotiin menemistä.

Työvoima- ja muiden koulutusmahdollisuuksien järjestämisessä vaikuttavat alueelliset ja maantieteelliset sijainnit. Tarjottavat koulutuslinjat vaihtelevat ja kaikilla paikkakunnilla ei ole koulutuksen järjestäjiä. Tarvitaan työpaikoilla tapahtuvaa oppimista ja mahdollisesti työpaikkaohjaajien/opettajien kouluttamista laajemmalla alueella.

Valtion tulisi korvata tehtävävastuista aiheutuvat kustannukset täysimääräisesti. Suurin huoli on rahoituksen riittävyys.

Uusi malli ei tuo lisää kunnan työllisyydenhoidon hoitoon eikä yrityspalveluiden kehittämiseen, koska kunnalle tulee velvoitteita ja sitovia ohjeistuksia niin paljon, ettei alueen tarpeiden huomioiminen ole mahdollista. Kunnalle siirrettävät resurssit sidotaan lakisääteisiin tehtäviin eikä uudistuksessa pystytä kehittämään palveluita ja palveluprosessia.

Kuten muussakin uudistukseen liittyvässä suunnittelussa, myös rahoituksessa tulee huomioida alueelliset erot. Lisäksi suhdannevaihtelut voivat aiheuttaa taloudellisia epävarmuuksia palveluiden järjestämiselle ja tätä tulisi huomioida lainsäädännössä.

Työkokeilun enimmäiskeston poistaminen: rajaako tämä työnhakijoiden mahdollisuutta käyttää työkokeilukuukausia useampaan eri työpaikkaan? Työkokeilua kestoja pitäisi rajata työpaikka- ja työhaikijakohtaisesti ei kokonaiskeston mukaan.

Jatkossa kunnan palkkatukityöllistäminen loppuu. Vaarana on osa-aikaistyöttömien ja pitkäaikaistyöttömien palkkatukityöllistäminen. Kunnat ovat voineet työllisyyspalveluiden kautta suunnitella räätälöityjä palkkatukiratkaisuja esim. kuntouttavan ja työkokeilun jatkoksi. Yrityksillä ei ole välttämättä samanlaisia yhteiskunnallisia tavoitteita työllisyyden kehittämiseen kuin kunnilla.

Lakisääteinen velvoitetyöllistäminen onnistuisi lakiluonnoksen mukaan jatkossakin.

Pitkäaikaistyöttömien tilanteeseen pitää saada pysyviä ratkaisuja ja uudenlaisia työkaluja ja mahdollisuuksia.

Suonenjoen työttömyysaste on noin 6% (toukokuu 2022) ja nyt työpaikkoja on paljon auki. Kuitenkin rahoitusvastuun määräytyminen on uhka kohtaanto-ongelman kasvamiselle.

Huomionne hallituksen esityksen luvusta 4.2 *Pääasialliset vaikutukset:*

Uudistus on hyvin laaja. Siinä tulisi huomioida muuttunut ja muuttuva työmarkkinatilanne, työvoiman liikkuvuus, nopeat yrityslähtöiset koulutukset ja ulkomaisen työvoiman saatavuuden nopea ja tehokas työllistyminen. Myös monialaisen työllisyyspalvelun yhteistyö ja sen kehittäminen ovat tärkeitä tehtäviä jatkossa myös kunnassa hyvinvointialueen, terveydenhuollon ja Kelan kanssa yhdessä.

Lakiluonnoksen vaikutusten arviointi on puutteellista, kun kyseessä on näin suuri uudistus. Valtion tehtävien siirto kunnille tulee aiheuttamaan suuria kustannuksia mm. tietojärjestelmien yhteensovittamiseen. Näistä ei ole tehty minkäänlaista vaikuttavuusarviointia.

Täysimääräinen rahoitus kunnille siirtyvien TE-palveluiden järjestämiseen on hyvä asia, mutta valtionosuus kriteerit, joilla rahoituskriteerit eivät ole riittäviä eikä ne ole myöskään kuntaa kannustavia. Valtionosuuden määrittelyssä tulee huomioida paremmin alueiden erilaiset tarpeet. Rahoituksessa tulee huomioida erityisesti alueella tapahtuva positiivinen äkillinen rakennemuutos.

Kuntien vastuu työttömyysetuuksien rahoituksesta ei tue kuntien työllisyyttä vaan pahimmillaan kustannukset kasvavat ja asiakkaiden todellinen tarve eli työllistämisen prosessi vaarantuu.

Ongelmana uudistuksessa on se, että rahoitus tulee kunnille, mutta järjestämisvastuu siirtyy työllisyydenhoidon alueille. Tämä voi aiheuttaa käytännössä sen, että kuntien rooli työllisyydenhoidon alueella voi olla hyvin erilainen.

Huomionne hallituksen esityksen luvusta 5 *Muut toteuttamisvaihtoehdot:*

-

Huomionne hallituksen esityksen luvusta 8 *Lakia alemman asteinen sääntely:*

-

Huomionne hallituksen esityksen luvusta 10 *Toimeenpano ja seuranta:*

-

Huomionne hallituksen esityksen luvusta 12 *Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys:*

-

Laki työvoimapalvelujen järjestämisestä

Luku 1 sisältää lain yleiset säännökset.

Näkemyksenne:

-

Luvussa 2 säädettäisiin järjestämisvastuusta.

Erityisesti toivotaan näkemyksiä seuraavista:

- edut ja hyödyt järjestämisvastuun siirtämisessä kunnille
- mahdolliset riskit järjestämisvastuun siirtämisessä kunnille
- työvoiman määrää ja työllisyysaluetta koskeva sääntely (huom: poikkeus työvoimapohjan kriteeriin voimaanpanolaissa)
- palvelujen tarjoamista koskeva sääntelyesitys

Se, että järjestämis- ja rahoitusvastuu olisi samalla toimijalla (jokaisella kunnalla), takaa parhaiten myös sen, että palvelut tuotetaan jokaisen kunnan alueella mahdollisimman hyvin ja kustannustehokkaasti.

Järjestämisvastuun siirto kunnille laajentaa kuntien mahdollisuutta tarjota palvelut yhden luukun -periaatteella niin henkilö- kuin yritysasiakkaalle. Erityisesti yrityspalveluiden keskittäminen tuo alueellista etua ja parantaa yrityksille tarjoamia palveluita. Toimivan työssäkäyntialueen

huomioiminen uudistuksessa on tärkeää. Lakiluonnoksessa on todettu, että työnantaja-asiakkailta on mahdollisuus valita työvoimaviranomainen. Tämä mahdollisuus luo epävarmuutta järjestämisen näkökulmasta.

Suonenjoen kaupungilla on keväällä 2022 ollut alhainen työttömyys, mutta se tulee olemaan uudistuksessa rahoituksessa häviöjä. Kuitenkin vaikeassa työmarkkinatilanteessa olevien määrä on kaksinkertaistunut (1000pv/ työttömät).

Kunnille siirtyy työnhakijoiden Te-palveluiden järjestäminen sekä muita TE-palveluille kuuluvia tehtäviä. Samaan aikaan kuntien maksuosuus työmarkkinatuesta säilyy. Siirtyvät tehtävät ja maksuosuudet ovat riski kuntien taloudelle.

Lisäksi työvoimapula vaikeuttaa kuntien ja hyvinvointialueen toimintaa esim. ruoka- ja puhtaanapidossa, varhaiskasvatuksessa ja hoivapalveluissa. Uudistus ei ota tarpeeksi huomioon kunnan yritystoimintaa ja osaavan työvoiman rekrytoinnin tarvetta.

On tärkeätä, että resurssit ja palvelut eivät siirry vain suurelle alueelle.

Luvussa 3 säädettäisiin ohjauksesta ja valvonnasta.

Erityisesti toivotaan näkemyksiä seuraavista:

- **valtakunnalliset tavoitteet**
- **työllisyyden edistämisen valtakunnallinen neuvottelukunta ja sen tehtävät**
- **alueelliset työllisyyden edistämisen yhteistyö- ja seurantakeskustelut**

Valtakunnallinen työllisyyden edistämisen neuvottelukunta on tarpeellinen ja kannatettava, kun siinä otetaan huomioon edustuksessa erilaiset alueet.

Alueelliset työllisyyden edistämisen yhteistyö- ja seurantakeskustelut ovat kannatettavia, jos niillä on todellista vaikuttavuutta. Keskusteluilla on oltava aito mahdollisuus vaikuttaa ja niissä otetaan alueen näkökulmat huomioon.

Luvussa 4 säädettäisiin työnhakijan palveluprosessista.

Säännökset vastaavat 2. toukokuuta voimaan tulleen uuden asiakaspalvelumallin (niin sanottu pohjoismainen työvoimapalvelumalli) säännöksiä.

Näkemyksenne:

Työnhakuvelvollisuus tulisi olla lähtökohtana työttömyysetuuden saamiselle, mutta ei asiakkuudelle. Kun työtön työnhakija pystyy hakemaan työtä, hän voi olla työvoimaviranomaisen asiakkaana ja työttömänä työnhakijana. Henkilö, joka ei voi hakea työtä eikä hänellä voi asettaa työnhakuvelvoitetta, ei tulisi olla työttömänä työnhakijana, mutta asiakkaana voi olla. Tämä perusmuutos selkeyttäisi kunnan asiakkaan tilannetta ja asiakasprosessia sekä parantaisi työnvälitystä.

Uusi asiakaspalvelumalli tulee sitomaan liian paljon kunnan resursseja asiakkaan alkuhaastatteluun. Alkuhaastattelu on tärkeä, mutta kunnan pitäisi pystyä vapaammin järjestämään asiakaskohtaisesti asiakaspalvelua.

Luvussa 5 säädettäisiin työnvälityksestä ja työnhakuvelvollisuudesta.

Näkemyksenne:

Työnhakuvelvoitteen tulee olla asiakaslähtöinen ja asiakasprosessia tukeva.

Työnhakuvelvoite tulee poistaa työvoimakoulutuksissa ja omaehtoisissa opiskeluissa olevilta. Heidän koulutustarpeensa on jo tarkasteltu.

Luvussa 6 säädetään tieto- ja neuvontapalveluista, asiantuntija-arvioinneista, ammatinvalinnan- ja uraohjauksesta sekä valmennuksesta ja kokeilusta.

Näkemyksenne:

-

Luvussa 7 säädettäisiin työvoimakoulutuksesta.

Näkemyksenne:

-

Luvussa 8 säädettäisiin muutosturvakoulutuksesta.

Näkemyksenne:

-

Luvussa 9 säädettäisiin työttömyysetuudella tuetusta työnhakijan omaehtoisesta opiskelusta.

Näkemyksenne:

Työnhakuvelvollisuus tulee poistaa työvoimakoulutuksissa ja omaehtoisessa opiskelussa olevilta, koska heidän kohdallaan on tehty tarkastelu, että koulutus on tarpeellinen ja asiakkaan työmarkkina-asema paranee. Kesken jääneet koulutukset ovat yhteiskunnalle kalliita ja kunnilla ei ole varaa järjestää työvoimakoulutuksia, jos niiden asiakasmäärä vähenee koulutuksen aikana.

Luvussa 10 säädettäisiin työnantajalle myönnettävistä tuista (palkkatuki, 55-vuotta täyttäneiden työllistämistuki, työolosuhteiden järjestelytuki).

Näkemyksenne:

Palkkatuki tulee kompensoida rahoituksessa, jotta kunta voi jatkossakin vaikeassa työasemassa olevia ja osatyökykyisiä työnhakijoita työllistää.

Palkkatuki on mahdollistanut kunnassa polun esim. kuntouttavasta työtoiminnasta ja työkokeilusta koulutuksen kautta työhön. Onnistuneimmista tapauksista asiakas on saanut palkkatuella oppisopimuskoulutuksen kautta ammatin ja samalla kunta on saanut työntekijän työpaikkaan, jossa on ollut pula ammatillisen koulutuksen saaneesta työntekijästä.

Luvussa 11 säädettäisiin henkilöasiakkaalle myönnettävistä tuista ja korvauksista (starttiraha, työhön tai palveluun hakeutumisesta aiheutuvien kustannusten korvaus, palveluun osallistumisesta aiheutuvien kustannusten korvaus).

Näkemyksenne:

-

Luvussa 12 säädettäisiin työllistämisvelvoitteesta.

Näkemyksenne:

-

Luvussa 13 säädettäisiin asiakastietojen käsittelystä ja valtakunnallisesta tietojärjestelmäpalvelusta.

Näkemyksenne:

-

Luvussa 14 säädettäisiin palvelualustasta.

Näkemyksenne:

-

Luvussa 15 säädettäisiin tukien ja korvausten maksamisesta ja takaisinperinnästä.

Näkemyksenne:

-

Luku 16 käsittää erinäisiä säännöksiä.

Näkemyksenne:

-

Luvussa 17 säädettäisiin muutoksenhausta.

Näkemyksenne:

-

Muut esitykseen sisältyvät lakiehdotukset

Laki elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta annetun lain muuttamisesta ja laki elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämisen ja hallintokeskuksesta

Erityisesti toivotaan näkemyksiä, ovatko ehdotetut muutokset ELY-keskusten sekä KEHA-keskuksen tehtäviin riittävän selkeät ja eri toimijoiden yhteistyötä edistävät?

-

Laki työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annetun lain 23 §:n muuttamisesta

-

Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta

Erityisesti toivotaan näkemyksiä seuraavista:

- **kuntien vastuulle siirtyvien tehtävien rahoitus, ovatko ehdotetut uudet valtionosuuden määräytymiskelijät toimivia rahoituksen kohdentamisessa?**
- **kolmen vuoden siirtymäaika laskennalliseen rahoitukseen (voimaantulosäännös)**
- **kunnan työttömyysetuuksien rahoitusvastuun laajentamisen korvaus**

Täysimääräinen rahoitus Te-palveluiden hoitoon on hyvä asia, mutta valtionosuuskriteerit, joilla rahoitus jaetaan ei ole riittävä. Valtionosuuden määrittelyssä tulee huomioida paremmin alueella tapahtuvaa rakennemuutosta.

Yrityspalveluita tukevaa määräytymiskelijää tulisi lisätä.

Kunnille siirtyvien tehtävien rahoitus ei tue matalan työttömyyden ja samanaikaisesti työvoimapolusta kärsivän kunnan toimintaedellytyksiä.

Rahoituksessa tulee huomioida kunnan yritysten kasvun mahdollisuudet, muutokset palkkatukeen, koulutukseen ja neuvontaan ja osaavan työvoiman saatavuuden haasteet.

Laki työttömyysturvalain muuttamisesta (pois lukien 14 luku)

Erityisesti toivotaan näkemyksiä työttömyysturvaprosessiin ja sitä koskevaan toimivaltaan liittyen.

-

Laki työttömyysturvalain muuttamisesta 14 luku;

Laki työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain muuttamisesta;

Laki työttömyyskassalain muuttamisesta

Erityisesti toivotaan näkemyksiä seuraavista:

- **kunnan työttömyysetuusmenoon kohdistuvan rahoitusvastuun porrastusmalli**
- **eräiden kotoutumisesta annetussa laissa tarkoitettujen henkilöiden kohdalla sovellettavaksi ehdotettu poikkeus kunnan rahoitusvastuuseen työmarkkinatuesta**
- **ehdotus kunnan rahoitusosuuden perintää koskevan tehtävän hoitamisesta Kelassa myös peruspäivärahan ja ansiopäivärahan perusosan osalta**
- **edellä ehdotettujen muutosten vaikutus Kelan, työttömyyskassojen ja Työllisyysrahaston työmäärään mukaan lukien tietojärjestelmämuutokset ja näistä aiheutuvat kustannukset**

Työllisyys- ja yrityspalvelujen järjestämisen osalta vallan ja vastuun tulee olla samalla taholla eli kunnalla, jolle siirtyy rahoitusvastuuta. Rahoituksen määrittelyssä tulee arvioida tehtävien laajuutta ja vaativuutta. Vastuuta työttömyysturvan tasosta tulee alkuvaiheen kokemusten perusteella voida tarkastella uudelleen ja tehdä siihen muutoksia, mikäli osoittautuu, ettei uusi rahoitusjärjestelmä ole kannustava tai se ei kohtele kuntia riittävän oikeudenmukaisesti. Valtion on otettava vastuu julkiselle taloudelle aiheutuvista suhdanneriskeistä kunta-valtio-suhteessa.

Kuntien vastuu työttömyysetuuksien rahoituksesta ei tue kuntien tilannetta, pahimmillaan kustannukset kasvavat ja asiakkaiden todellinen tarve työllistämistoimissa vaarantuu.

Pitkäaikaistyöttömien tilanteeseen pitää saada pysyviä ratkaisuja ja aivan uudenlaisia työkaluja ja mahdollisuuksia.

Rahoituksen pitäisi olla kannustava myös Suonenjoelle, jossa työttömyys oli 6% toukokuussa 2022 ja työpaikkoja paljon auki. Rahoitusvastuu ei saa olla uhka kohtaanto-ongelman kasvulle.

Laki ulkomaalaislain muuttamisesta

-

Laki luonnontuotteita keräävien ulkomaalaisten oikeudellisesta asemasta annetun lain 8 §:n muuttamisesta

-

Laki valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi vuosina 2021 – 2028 annetun lain muuttamisesta

-

**Laki palkkaturvain muuttamisesta;
Laki merimiesten palkkaturvain muuttamisesta**

-

Laki Työkanava Oy –nimisestä osakeyhtiöstä annetun lain 4 §:n muuttamisesta

Muutos on hyvä. On tärkeää, että Työkanava Oy on toiminnassa myös pienessä kunnissa, silloin työllistämistä on hyötyä.

Laki ammatillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta

-

Laki kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain muuttamisesta

-

Laki vuorotteluvapaalain muuttamisesta

-

Laki sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamista koskevan Euroopan unionin lainsäädännön soveltamisesta annetun lain 6 ja 11 §:n muuttamisesta

-

**Laki tulotietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta;
Laki tulotietojärjestelmästä annetun lain 13 §:n väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain muuttamisesta**

-

**Laki työsopimuslain muuttamisesta;
Laki merityösopimuslain muuttamisesta**

-

**Laki kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 3 a ja 37 a §:n muuttamisesta;
Laki valtion virkamieslain 5 a ja 9 c §:n muuttamisesta**

-

**Laki yhteistoimintalain muuttamisesta;
Laki työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella annetun lain 8 ja 9 §:n muuttamisesta;
Laki yhteistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa annetun lain 24 ja 25 §:n muuttamisesta**

-

**Laki toimeentulotuesta annetun lain muuttamisesta;
Laki eläkkeensaajan asumistuesta annetun lain 14 §:n muuttamisesta;
Laki kansaneläkelain 35 §:n muuttamisesta;
Laki sairausvakuutuslain 8 luvun 9 §:n muuttamisesta;**

**Laki sotilasavustuslain 11 §:n muuttamisesta;
Laki opintotukilain 6 §:n muuttamisesta**

-

Laki sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnasta annetun lain 14 §:n muuttamisesta

-

**Laki tuloverolain muuttamisesta;
Laki maatilatalouden tuloverolain 10 f §:n muuttamisesta;
Laki elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 56 §:n muuttamisesta**

-

Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä annetun lain 2 ja 3 §:n muuttamisesta

-

**Laki rikoslain 47 luvun 6 §:n muuttamisesta;
Laki rikosrekisterilain 4 a §:n muuttamisesta;
Laki rikosrekisterilain 4 a §:n väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain muuttamisesta**

-

Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien voimaansaattamisesta

Erityisesti toivotaan näkemyksiä seuraavista:

- yhteistoimintasopimusten solmimiselle esitetty aikataulu
- henkilöstösiirrot ja henkilöstön asemaan liittyvät menettelytavat
- sitovien sopimusten ja vastuiden siirtyminen

Lain voimaantulon alkamisaika 1.12.2024 on kunnille erittäin huono. Kesken tilikauden ja kesken vuoden tapahtuva siirto aiheuttaa kunnille ylimääräistä työtä. Lain voimaantulo tulisi olla 1.1.2025.

Aikataulu uudistukselle ja henkilöstönsiirrot on tiukka. Valmistumiseen tulee antaa kunnille riittävästi aikaa, resursseja sekä mahdollisuuksia.

Laki työllistymistä edistävästä monialaisen tuen yhteistoiminnasta

Erityisesti toivotaan näkemyksiä asiakaskriteerin muutoksesta ja nuorten työllistymistä edistävän monialaisen tuen yhteispalvelua koskevasta sääntelystä.

-

Muut huomioon esityksestä

Kommentoitavaa:

Uudistuksen aloitus tulisi siirtää vuoden alkuun eli 1.1.2025 ja samoin siirtymäaika tulee pidentää siten, että se on kestoaltaan kolme vuotta alkamispäivästä lukien. Uudistuksen suunnittelulle ei jää kunnolla aikaa. Uudistus on kokoluokaltaan todella laaja.

Muutoksesta aiheutuviin kustannuksiin ja muutokseen valmistautuminen tulee korvata kunnille täysimääräisenä. Uudistuksen läpiviemiselle tulee tarvittaessa järjestää väliaikainen muutostoimielin, jonka rahoitus turvataan kunnille erillisenä rahoituksena.

Hyvinvointialueiden rooli, vastuu ja kannusteet suhteessa kuntiin on selkeytettävä: myös hyvinvointialueilla tulee olla vastuuta pitkään työttöminä olleiden kustannuksista kuten osa työttömyysturvan perusosasta pitkäaikaistyöttömiä koskien. Hyvinvointialueilta puuttuvat

taloudelliset ja lainsäädännölliset kannustimet edistää sosiaali- ja terveyspalveluja saavan työttömän parempaa pääsyä työmarkkinoille.

Uudistuksen tueksi on kehitettävä uusia työkaluja ja antaa kunnille enemmän toimintavapautta. Nyt luonnos on hyvin pitkälle työvoimapalveluiden järjestämisvastuun siirtämistä valtiolta kunnalle ilman uusia työkaluja ja ilman uusia mahdollisuuksia.

Lakiesityksessä on ministeriön rooli poikkeuksellisen vahva ja muutoinkin esitetty ohjaus ja sääntely ei huomioi kuntien itsehallinnollista asemaa.

Piironen Juha
Suonenjoen kaupunki